

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

M 2 2 1 5 6 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 2**Ponedeljek, 6. junij 2022 / 90 minut (60 + 30)**

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

DEL A**1. naloga: Baročno slikarstvo**

1.1. Pomembna slikarska osebnost v obdobju baroka je bil Caravaggio (sliki 1.1 in 1.2). Kdaj in v kateri deželi je deloval?

(1)

Uvedel je chiaroscuro. Razložite ta pojem.

(1)

Katere so še druge novosti, značilnosti njegovega likovnega izraza? Predstavite dve.

(2)

Na sliki 1.2 vidimo portret mladeniča v mitološki preobleki. Katerega boga predstavlja?

(1)

Na sliki 1.2 prepoznajte še en neposredno spoznavni motiv, značilen za to obdobje.

(1)
(6 točk)

1.2. Avtorja slik 1.3 in 1.4 uvrščamo v holandsko zlato dobo. Imenujte enega od njiju.

_____ (1)

Pojasnite, v čem se holandsko slikarstvo razlikuje od sočasnega baročnega slikarstva.

(3)
(4 točke)

1.3. Za barok na Slovenskem je poleg tabelnega slikarstva značilna tudi poslikava notranjščine cerkva in dvorcev. Napišite, kako imenujemo ta način slikarskega podajanja na slikah 1.5 in 1.6.

_____ (1)

Katere so najpogostejše teme teh upodobitev?

_____ (1)

Napišite dve oblikovni značilnosti tega slikarstva.

_____ (2)

Navedite primer zgradbe in kraj na Slovenskem, kjer si tako poslikavo lahko ogledamo.

_____ (1)
(5 točk)

2. naloga: Slovensko slikarstvo v 19. stoletju

2.1. Umetnine na slikah od 2.1 do 2.4 so mojstrovine slovenskih umetnikov 19. stoletja. K slikam pripišite umetnostno smer.

Slika 2.1: _____

Slika 2.2: _____

Slika 2.3: _____

Slika 2.4: _____

(4 točke)

2.2. Oglejte si sliko 2.1. Razložite vsebino umetnine in napišite eno oblikovno značilnost.

Vsebina: _____

(1)

Oblikovna značilnost: _____

(1)
(2 točki)

2.3. Na sliki 2.2 je podoba ljubljanske meščanke, sodobnice našega največjega pesnika. Poimenujte jo in napišite njeno vlogo v književnosti na začetku 19. stoletja.

Ime in priimek: _____

(1)

Vloga: _____

(1)
(2 točki)

2.4. Naštejte tri značilnosti krajine, upodobljene na sliki 2.3.

(3 točke)

2.5. Avtorja slik 2.4 in 2.5 uvrščamo v isto umetnostno smer. Napišite po eno značilnost slikarstva tega obdobja glede na obliko in glede na vsebino.

Oblika: _____

(1)

Vsebina: _____

(1)

Slikarja, avtorja slik 2.4 in 2.5, sta razstavljala na pariškem Salonu. Kaj je to pomenilo za umetnika?

(1)
(3 točke)

2.6. Vse slikarske umetnine na slikah od 2.1 do 2.4 so razstavljene v isti ustanovi. Imenujte jo in poleg navedite mesto, v katerem stoji.

(1 točka)

3. naloga: Abstraktno slikarstvo 20. stoletja

3.1. Kako figuralni motiv abstrahirajo slikarji fauvizma, ekspresionizma in kubizma? Navedite po eno bistveno oblikovno značilnost teh smeri. Pomagajte si s slikami 3.1, 3.2 in 3.3.

Fauvizem (slika 3.1): _____
 _____ (1)

Ekspresionizem (slika 3.2): _____
 _____ (1)

Kubizem (slika 3.3): _____
 _____ (1)

Kaj označuje izraz abstraktno slikarstvo? Navedite dve ključni opredelitvi tega pojma.

 _____ (2)
 (5 točk)

3.2. Avtorji slik 3.4, 3.5 in 3.6 veljajo za pionirje abstraktnega slikarstva. Imenujte jih.

Slika 3.4: _____
 Slika 3.5: _____
 Slika 3.6: _____ (3)

Avtor slike 3.6 se pri svojem ustvarjanju ni naslanjal na vzore iz likovne umetnosti, temveč ga je navdihovala neka druga umetnostna zvrst. Katera?

_____ (1)

Kako se je imenovala slikarska skupina, ki jo je avtor slike 3.6 ustanovil leta 1911 v Münchnu?

_____ (1)

4. naloga: Le Corbusier

4.1. Katera so tri najpomembnejša Le Corbusierova arhitekturna dela? Navedenim delom pripišite številko slike.

Unité d'Habitation, Marseille: slika _____

Vila Savoye, Poissy: slika _____

Notre-Dame-du-Haut, Ronchamp: slika _____

(3 točke)

4.2. Kaj je po svoji namembnosti stavba na sliki 4.2?

(1 točka)

4.3. Navedite štiri načela modernistične arhitekture.

(4)

Raba katerega novega gradbenega materiala je za Le Corbusiera še posebno značilna?

(1)
(5 točk)

4.4. Primerjajte zgradbi na slikah 4.1 in 4.3. Navedite tri razlike med njima.

(3 točke)

4.5. Na kateri sliki je predstavljena tista Le Corbusierova stavba, po kateri se je zgledoval Mihevčev Kozolec (slika 4.5)?

(1)

Katero slovensko mesto je bilo zgrajeno v skladu z Le Corbusierovimi urbanističnimi načeli (slika 4.6)?

(1)

Kateri slovenski arhitekt in urbanist je zasnoval to mesto?

(1)
(3 točke)

5. naloga: Ženska in umetnost

- 5.1. Ženska kot motiv v umetnosti je bila predmet/objekt duhovnega in čutnega poželenja. Poimenujte deli na slikah 5.1 in 5.2 ter razložite njuno vsebino.

Slika 5.1: _____

(2)

Slika 5.2: _____

(2)
(4 točke)

- 5.2. Popularna kultura zabavne industrije še danes skuša oba pola teh arhetipov združiti, kar problematizira umetnina na sliki 5.3. Zapišite, v kateri tehniki je nastalo delo na sliki 5.3 in kaj je bila predloga za matrico. Pomagajte si s sliko 5.4.

(2)

V povezavi z likovnim delom na sliki 5.3 se velikokrat uporablja beseda ikona. Pojasnite, zakaj.

(2)
(4 točke)

- 5.3. V tradicionalni likovni umetnosti se je uveljavilo zelo malo ženskih umetnic. Zakaj je bil delež ženskih umetnic do zadnjih desetletij 20. stoletja tako majhen?

(2 točki)

5.4. Poimenujte avtorici del na slikah 5.5 in 5.6. Za vsako sliko posebej zapišite, kaj predstavlja njuna umetnina.

Slika 5.5: _____

_____ (2)

Slika 5.6: _____

_____ (2)

Izberite si eno izmed danih umetnic. Kako je kot ženska premikala meje in se uveljavila kot umetnica?

_____ (1)
(5 točk)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na slikah 6.1 in 6.1a ter ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na slikah 6.1 in 6.1a s tistim na slikah 6.2 in 6.2a glede na vsebino in obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na slikah 7.1 in 7.1a ter ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na slikah 7.1 in 7.1a s tistim na slikah 7.2 in 7.2a glede na namen, material, okoliščine, obliko, vsebino in vplive. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 2)

- Slika 1.1: <https://tinyurl.com/58745ezk>. Pridobljeno: 26. 4. 2021.
- Slika 1.2: G. Pichel, Zgodovina umetnosti, Mladinska knjiga, Ljubljana, 1966.
- Slika 1.3: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.
- Slika 1.4: <https://tinyurl.com/33r27xu2>. Pridobljeno: 20. 10. 2017.
- Slika 1.5: <https://tinyurl.com/c87c36d8>. Pridobljeno: 2. 3. 2015.
- Slika 1.6: <https://tinyurl.com/4ettbda>. Pridobljeno: 26. 4. 2021.
- Slika 2.1: B. Jaki idr., Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja: vodnik, Narodna galerija, Ljubljana, 1998.
- Slika 2.2: B. Jaki, Narodna galerija, Vodnik po stalni zbirki, Narodna galerija, Ljubljana, 1998.
- Slika 2.3: <http://www.ng-slo.si/si/imagelib/zoom/default/ZBIRKE/NGS/NGS0296.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.4: B. Jaki idr., Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja: vodnik, Narodna galerija, Ljubljana, 1998.
- Slika 2.5: <https://tinyurl.com/3t6bz7mv>. Pridobljeno: 26. 4. 2021.
- Slika 3.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of art, Thames and Hudson, London, 1997.
- Slika 3.2: N. Lynton, Zgodba moderne umetnosti, Cankarjeva založba, Ljubljana, 1994.
- Slika 3.3: <https://tinyurl.com/2av8uzsh>. Pridobljeno: 9. 6. 2020.
- Slika 3.4: <https://tinyurl.com/fajfk6nr>. Pridobljeno: 23. 4. 2021.
- Slika 3.5: <https://tinyurl.com/cthybkwe>. Pridobljeno: 23. 4. 2021.
- Slika 3.6: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton, 2004.
- Slika 3.7: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton, 2004.
- Slika 3.8: <https://tinyurl.com/2msxdfz>. Pridobljeno: 8. 3. 2017.
- Slika 4.1: <https://tinyurl.com/2euzbs28>. Pridobljeno: 1. 6. 2020.
- Slika 4.2: več avtorjev, Umetnost: svetovna zgodovina, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2000.
- Slika 4.3: <http://www.greatbuildings.com>. Pridobljeno: 13. 6. 2013.
- Slika 4.4: več avtorjev, Umetnost: svetovna zgodovina, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2000.
- Slika 4.5: <http://www.ostarchitektur.com/buildings/>. Pridobljeno: 21. 9. 2021.
- Slika 4.6: <https://www.zrc-sazu.si/sl/novice/javni-poziv-mapiranje-prostorov-modernisticnih-mest-mednarodna-konferenca>. Pridobljeno: 24. 9. 2021.
- Slika 5.1: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton, 2004.
- Slika 5.2: <https://tinyurl.com/jvdnumst>. Pridobljeno: 26. 4. 2021.
- Slika 5.3: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton, 2004.
- Slika 5.4: <https://tinyurl.com/c2uwshcj>. Pridobljeno: 26. 4. 2021.
- Slika 5.5: <http://www.ng-slo.si/>. Pridobljeno: 9. 6. 2013.
- Slika 5.6: <https://tinyurl.com/u2xv2ph2>. Pridobljeno: 5. 6. 2020.
in http://cdn.cavemancircus.com/wp-content/uploads/images/2019/june/thumbs/rhythm_0.jpg. Pridobljeno: 25. 9. 2021.
- Slika 6.1: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana, 1992.
- Slika 6.1a: <http://www.visitljubljana.com/si/ogledi-izleti/5844/detail.html>. Pridobljeno: 26. 10. 2012.
- Slika 6.2 in 6.2a: <https://tinyurl.com/mvue82vd>. Pridobljeno: 24. 9. 2018.
- Slika 7.1: I. Kuhl idr., 50 Sculptures You Should Know, Prestel, München, 2009.
- Slika 7.1a: https://www.tate.org.uk/art/images/work/T/T00/T00228_355990_10.jpg. Pridobljeno: 26. 4. 2021.
- Slika 7.2: <http://classconnection.s3.amazonaws.com/731/flashcards/4821731/jpg/q4814858-1441F84E6D3343387EF.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 7.2a: <https://tinyurl.com/rc2e2j3n>. Pridobljeno: 26. 4. 2021.
- Slika 8.1: več avtorjev: Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja), 2012.
- Slika 8.2: Cumming, Art, Dorling Kindersley Limited, London, 2005.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

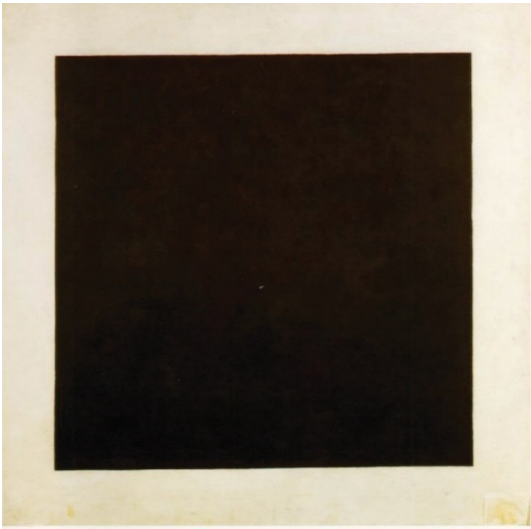

Prazna stran

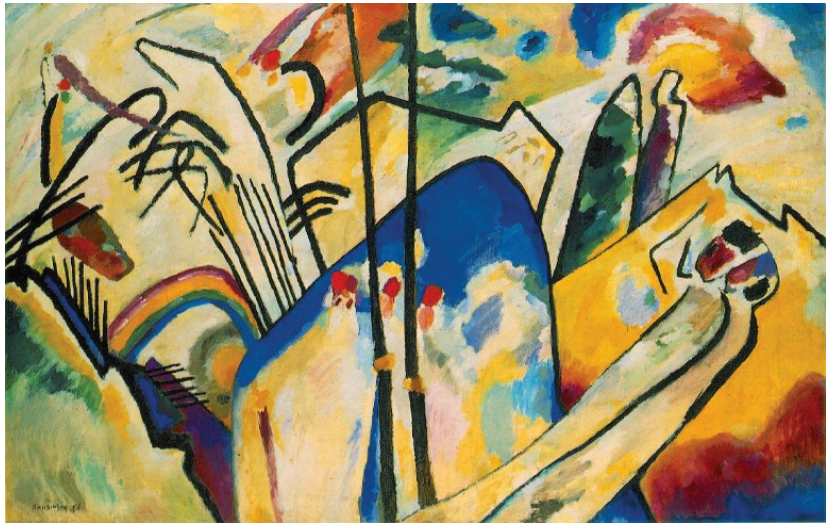
V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 2 1 5 6 1 1 2 2 9

Slika 3.5

Slika 3.6

Slika 3.7

Slika 3.8

M 2 2 1 5 6 1 1 2 3 3

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 5.6

